

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 46, 304, 1178, 1420 i 1872 oraz z 2026 r. poz. 187) wprowadza się następujące zmiany:

1) odnośnik nr 1 do tytułu ustawy otrzymuje brzmienie:

„¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża:

- 1) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/64/UE z dnia 20 października 2010 r. w sprawie prawa do tłumaczenia ustnego i tłumaczenia pisemnego w postępowaniu karnym (Dz. Urz. UE L 280 z 26.10.2010, str. 1);
- 2) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony (Dz. Urz. UE L 338 z 21.12.2011, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 2023/2843 z 27.12.2023);
- 3) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/13/UE z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie prawa do informacji w postępowaniu karnym (Dz. Urz. UE L 142 z 01.06.2012, str. 1);
- 4) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiającą normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępującą decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW (Dz. Urz. UE L 315 z 14.11.2012, str. 57);

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych, ustawę z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, ustawę z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy o prokuraturze oraz ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym, ustawę z dnia 28 listopada 2014 r. o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka, ustawę z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze oraz ustawę z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

- 5) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/48/UE z dnia 22 października 2013 r. w sprawie prawa dostępu do adwokata w postępowaniu karnym i w postępowaniu dotyczącym europejskiego nakazu aresztowania oraz w sprawie prawa do poinformowania osoby trzeciej o pozbawieniu wolności i prawa do porozumiewania się z osobami trzecimi i organami konsularnymi w czasie pozbawienia wolności (Dz. Urz. UE L 294 z 06.11.2013, str. 1);
- 6) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/41/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych (Dz. Urz. UE L 130 z 01.05.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 201 z 30.07.2019, str. 47, Dz. Urz. UE L 39 z 21.02.2022, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 2023/2843 z 27.12.2023);
- 7) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/42/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zabezpieczenia i konfiskaty narzędzi służących do popełnienia przestępstwa i korzyści pochodzących z przestępstwa w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 127 z 29.04.2014, str. 39 oraz Dz. Urz. UE L 138 z 13.05.2014, str. 114);
- 8) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/343 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie wzmocnienia niektórych aspektów domniemania niewinności i prawa do obecności na rozprawie w postępowaniu karnym (Dz. Urz. UE L 65 z 11.03.2016, str. 1);
- 9) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/800 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie gwarancji procesowych dla dzieci będących podejrzanymi lub oskarżonymi w postępowaniu karnym (Dz. Urz. UE L 132 z 21.05.2016, str. 1);
- 10) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1919 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie pomocy prawnej z urzędu dla podejrzanych i oskarżonych w postępowaniu karnym oraz dla osób, których dotyczy wnioski w postępowaniu dotyczącym europejskiego nakazu aresztowania (Dz. Urz. UE L 297 z 04.11.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 91 z 05.04.2017, str. 40);
- 11) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/211 z dnia 16 lutego 2022 r. w sprawie zmiany decyzji ramowej Rady 2002/465/WSiSW w odniesieniu do jej dostosowania do przepisów unijnych dotyczących ochrony danych osobowych (Dz. Urz. UE L 37 z 18.02.2022, str. 1).”.

2) w art. 12:

a) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Wniosek może być cofnięty w postępowaniu przygotowawczym za zgodą prokuratora, a w postępowaniu sądowym za zgodą sądu – do rozpoczęcia przewodu sądowego na pierwszej rozprawie głównej. Ponowne złożenie wniosku jest niedopuszczalne.”,

b) uchyla się § 4;

3) w art. 29 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Apelację lub kasację od wyroku orzekającego karę dożywotniego pozbawienia wolności rozpoznaje sąd w składzie pięciu sędziów.”;

4) w art. 34:

a) § 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„§ 3. Jeżeli zachodzą okoliczności utrudniające łączne rozpoznanie spraw, o których mowa w § 1 i 2, można wyłączyć i odrębnie rozpoznać sprawę poszczególnych osób lub o poszczególne czyny; sprawa wyłączona podlega rozpoznaniu przez sąd właściwy według zasad ogólnych.

§ 4. Sprawa wyłączona po rozpoczęciu przewodu sądowego podlega rozpoznaniu przez sąd, który dokonał wyłączenia, chyba że właściwy jest sąd wyższego rzędu. Jeżeli nie zachodzą przeszkody do rozpoznania jej w tym samym składzie, rozprawa prowadzona jest w dalszym ciągu.”,

b) uchyla się § 5 i 6;

5) w art. 37:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sąd Najwyższy może z inicjatywy właściwego sądu przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości.”,

b) uchyla się § 2;

6) w art. 55:

a) § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. W razie powtórnego wydania postanowienia o odmowie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania w wypadku, o którym mowa w art. 330 § 2, pokrzywdzony może w terminie miesiąca od doręczenia mu zawiadomienia o postanowieniu wnieść akt oskarżenia do sądu, dołączając po jednym odpisie dla każdego oskarżonego oraz

dla prokuratora. Przepis art. 488 § 2 stosuje się odpowiednio. Przepisów art. 339 § 3 pkt 3a i art. 396a nie stosuje się.

§ 2. Akt oskarżenia wniesiony przez pokrzywdzonego powinien być sporządzony i podpisany przez adwokata, radcę prawnego albo radcę Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, z zachowaniem warunków określonych w art. 332 i art. 333 § 1.”,

b) uchyla się § 2b,

c) § 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„§ 3. Inny pokrzywdzony tym samym czynem może aż do rozpoczęcia przewodu sądowego na rozprawie głównej przyłączyć się do postępowania. W takim przypadku cofnięcie aktu oskarżenia jest dopuszczalne jedynie za zgodą pokrzywdzonego, który przyłączył się do postępowania.

§ 4. W sprawie wszczętej na podstawie aktu oskarżenia wniesionego przez oskarżyciela posiłkowego może brać udział również prokurator. Korzysta on z praw strony.”,

d) uchyla się § 5;

7) w art. 60:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W sprawach o przestępstwa ścigane z oskarżenia prywatnego prokurator wszczyna postępowanie albo wstępuje do postępowania już wszczętego, jeżeli wymaga tego interes społeczny.”,

b) uchyla się § 5;

8) w art. 72:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Tłumacza należy wezwać do czynności z udziałem oskarżonego, o którym mowa w § 1. Na wniosek oskarżonego lub jego obrońcy tłumacza należy wezwać również w celu porozumienia się oskarżonego z obrońcą w związku z czynnością, do udziału w której oskarżony jest uprawniony, wniesieniem środka zaskarżenia lub wniosku dotyczącego toku postępowania. Oskarżony lub jego obrońca mają prawo do zgłaszania zastrzeżeń dotyczących jakości otrzymanego tłumaczenia.”,

b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Przepisy § 1 i 2 stosuje się odpowiednio do oskarżonego, który jest głuchy lub niemy.”,

c) dodaje się § 4 i 5 w brzmieniu:

„§ 4. Na wniosek oskarżonego, o którym mowa w § 1, lub jego obrońcy należy sporządzić tłumaczenie innego dokumentu niż dokument wskazany w § 3 lub jego części, jeśli ma on istotne znaczenie dla realizacji prawa do obrony. W uzasadnionym wypadku może zostać zapewnione tłumaczenie ustne dokumentów lub ustne ich streszczenie, jeśli nie spowoduje to uszczerbku dla realizacji prawa do obrony.

§ 5. Oskarżony lub jego obrońca mają prawo do zgłaszania zastrzeżeń dotyczących jakości otrzymanego tłumaczenia dokumentów wskazanych w § 3 i 4.”;

9) w art. 73 uchyla się § 2–4;

10) w art. 79 po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. Oskarżony, o którym mowa w § 1 pkt 1, musi mieć obrońcę aż do prawomocnego zakończenia postępowania, chyba że sąd orzeknie, że udział obrońcy po ukończeniu przez oskarżonego 21 lat nie jest obowiązkowy. Prezes sądu albo sąd zwalnia wówczas obrońcę z jego obowiązków, chyba że zachodzą inne okoliczności przemawiające za tym, aby oskarżony miał obrońcę wyznaczonego z urzędu.”;

11) w art. 81 w § 1 wyrazy „oraz art. 80” zastępuje się wyrazami „, , art. 80 oraz art. 607da § 2”;

12) w art. 81a:

a) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. W przypadkach, o których mowa w art. 301 § 5 lub 6, wniosek o wyznaczenie obrońcy z urzędu oraz inne dokumenty niezbędne do jego rozpoznania organ prowadzący postępowanie przygotowawcze niezwłocznie przekazuje do właściwego sądu. W miarę możliwości prezes sądu lub referendarz sądowy wyznacza jako obrońcę z urzędu adwokata lub radcę prawnego, który został wyznaczony w trybie określonym w art. 301 § 5 lub 6.”,

b) w § 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli okoliczności wskazują na konieczność natychmiastowego podjęcia obrony, w szczególności w przypadkach, o których mowa w art. 301 § 5 lub 6:”;

13) w art. 84 po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Obrońca wyznaczony z urzędu w trybie określonym w art. 301 § 5 lub 6 jest obowiązany podejmować czynności jedynie do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu na podstawie art. 78 § 1 lub art. 79 § 1.”;

14) w art. 85:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Stwierdzając sprzeczność sąd wydaje postanowienie, określając oskarżonym termin do ustanowienia innych obrońców. W wypadku obrony z urzędu sąd wyznacza innego obrońcę.”,

b) dodaje się § 4 i 5 w brzmieniu:

„§ 4. Na postanowienie lub zarządzenie w przedmiocie stwierdzenia sprzeczności przysługuje zażalenie.

§ 5. Ponowny wniosek o stwierdzenie, że interesy oskarżonych pozostają w sprzeczności, oparty na tych samych okolicznościach, pozostawia się bez rozpoznania.”;

15) w art. 99a § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Uzasadnienie wyroku sądu pierwszej instancji oraz wyroku sądu odwoławczego i wyroku wydanego w postępowaniu o wznowienie postępowania może zostać sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru.”;

16) w art. 100:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Orzeczenie lub zarządzenie wydane na rozprawie lub posiedzeniu jawnym ogłasza się ustnie. Jeżeli na ogłoszeniu nikt się nie stawił, włączając publiczność, można uznać wydane orzeczenie lub zarządzenie za ogłoszone. Przyczynę odstąpienia od ogłoszenia należy wskazać w protokole albo notatce urzędowej z posiedzenia. W wypadku wskazanym w zdaniu drugim przepis art. 418a stosuje się odpowiednio.”,

b) uchyla się § 1a;

17) w art. 114:

a) § 1–3 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Przy składaniu podpisu członek składu orzekającego ma prawo zaznaczyć na orzeczeniu swoje zdanie odrębne, podając, w jakiej części i w jakim kierunku kwestionuje orzeczenie.

§ 2. Zdanie odrębne może dotyczyć również samego uzasadnienia orzeczenia; wówczas zdanie to zaznacza się przy podpisywaniu uzasadnienia.

§ 3. Jeżeli ustawa nie wymaga sporządzenia uzasadnienia wraz z wydaniem orzeczenia, w razie zgłoszenia zdania odrębnego, uzasadnienie należy sporządzić z

urzędu w terminie 7 dni od wydania orzeczenia, a składający zdanie odrębne dołącza w ciągu następnych 7 dni jego uzasadnienie; obowiązek ten nie dotyczy ławnika.”,

b) uchyla się § 4;

18) w art. 147 § 2a otrzymuje brzmienie:

„§ 2a. Przesłuchanie w trybie określonym w art. 185a–185c oraz art. 185e oraz przesłuchanie podejrzanego, który nie ukończył 18 lat, utrwała się za pomocą urządzenia rejestrującego obraz i dźwięk.”;

19) w art. 156 § 5a otrzymuje brzmienie:

„§ 5a. W razie złożenia w toku postępowania przygotowawczego wniosku o zastosowanie albo przedłużenie tymczasowego aresztowania zawiadamia się o tym podejrzanego i jego obrońcę, pouczając o prawie do zapoznania się z materiałami postępowania. Na ich wniosek udostępnia się im niezwłocznie akta sprawy w części zawierającej treść dowodów dołączonych do wniosku o zastosowanie albo przedłużenie tymczasowego aresztowania oraz w tym zakresie umożliwia sporządzenie odpisów lub kopii. Przepis § 4 stosuje się odpowiednio.”;

20) art. 159 otrzymuje brzmienie:

„Art. 159. Na odmowę udostępnienia akt w postępowaniu przygotowawczym lub sporządzenia odpisów lub kopii oraz na postanowienie prokuratora o utrzymaniu w mocy zarządzenia prowadzącego postępowanie o odmowie udostępnienia akt lub sporządzenia odpisów lub kopii przysługuje stronom oraz zatrzymanemu zażalenie; na zarządzenie lub postanowienie prokuratora zażalenie przysługuje do sądu.”;

21) art. 168a i art. 168b otrzymują brzmienie:

„Art. 168a. Niedopuszczalne jest przeprowadzenie i wykorzystanie dowodu uzyskanego do celów postępowania karnego za pomocą czynu zabronionego, o którym mowa w art. 1 § 1 Kodeksu karnego. Zakaz, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie dotyczy zbrodni określonych w rozdziale XVI, zbrodni określonych w rozdziale XVII, występków określonych w art. 140-142, zbrodni i występków określonych w art. 197 § 4 jeżeli sprawca dopuszcza się zgwałcenia wobec małoletniego poniżej lat 15, art. 199 § 2 i 3, art. 200 § 1, art. 202 § 3 i 4 Kodeksu karnego.

Art. 168b. § 1. Wykorzystanie dowodu uzyskanego podczas stosowania kontroli operacyjnej może nastąpić wyłącznie w postępowaniu karnym w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, w stosunku do którego jest dopuszczalne stosowanie takiej kontroli przez jakikolwiek uprawniony organ.

§ 2. Jeżeli w wyniku kontroli operacyjnej zarządzanej na wniosek uprawnionego organu na podstawie przepisów szczególnych uzyskano dowód popełnienia przez osobę, wobec której kontrola operacyjna była stosowana, innego przestępstwa lub przestępstwa skarbowego niż przestępstwo objęte zarządzeniem kontroli operacyjnej bądź przestępstwa lub przestępstwa skarbowego popełnionego przez inną osobę niż objęta zarządzeniem kontroli operacyjnej, prokurator w toku postępowania przygotowawczego wydaje postanowienie w przedmiocie wykorzystania tego dowodu w postępowaniu karnym. W postanowieniu należy określić, wobec jakiej osoby i co do jakich przestępstw lub przestępstw skarbowych dopuszcza się wykorzystanie tego dowodu.”;

22) w art. 170:

- a) w § 1 w pkt 5 średnik zastępuje się kropką i uchyla się pkt 6,
- b) uchyla się § 1a;

23) w art. 171 po § 7 dodaje się § 7a w brzmieniu:

„§ 7a. Wyjaśnienia uzyskane z naruszeniem art. 301 § 1–9 lub art. 301a nie mogą stanowić dowodu, chyba że oskarżony o to wnosi.”;

24) w art. 178 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) obrońcy co do faktów, o których dowiedział się udzielając porady prawnej lub prowadząc sprawę;”;

25) w art. 180 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Osoby obowiązane do zachowania tajemnicy notarialnej, adwokackiej, radcy prawnego, doradcy podatkowego, lekarskiej, dziennikarskiej, statystycznej lub tłumacza przysięgłego oraz tajemnicy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, mogą być przesłuchiwane co do faktów objętych tą tajemnicą tylko wtedy, gdy jest to niezbędne dla dobra wymiaru sprawiedliwości, a okoliczność nie może być ustalona na podstawie innego dowodu. W postępowaniu przygotowawczym w przedmiocie przesłuchania lub zezwolenia na przesłuchanie decyduje sąd, na posiedzeniu bez udziału stron, w terminie nie dłuższym niż 7 dni od daty doręczenia wniosku prokuratora. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie. Złożenie zażalenia wstrzymuje wykonanie postanowienia. Sąd rozpoznaje zażalenie niezwłocznie, nie później niż przed upływem 7 dni od przekazania sądowi zażalenia wraz z niezbędnymi aktami.”;

26) w art. 189 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) gdy świadek jest podejrzany o popełnienie przestępstwa będącego przedmiotem postępowania lub pozostającego w ścisłym związku z czynem stanowiącym przedmiot postępowania albo gdy za to przestępstwo został skazany;”;

27) w art. 198:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W miarę potrzeby udostępnia się biegłemu akta sprawy, poszczególne dokumenty z akt sprawy lub ich uwierzytelnione kopie w zakresie niezbędnym do wydania opinii. Dokumenty mogą być również udostępnione w postaci elektronicznej.”,

b) uchyla się § 1a;

28) art. 210 otrzymuje brzmienie:

„Art. 210. W celu dokonania oględzin lub otwarcia zwłok prokurator albo sąd może zarządzić wyjęcie zwłok z grobu. Na postanowienie w przedmiocie wyjęcia zwłok z grobu przysługuje zażalenie osobom najbliższym zmarłego. Złożenie zażalenia wstrzymuje wykonanie postanowienia. Sąd rozpoznaje zażalenie niezwłocznie, nie później niż przed upływem 7 dni od przekazania sądowi zażalenia wraz z niezbędnymi aktami. Przepis art. 52 § 2 stosuje się odpowiednio.”;

29) w art. 222 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Przy rozpoczęciu przeszukania pomieszczenia, w którym adwokat lub radca prawny ma swoją siedzibę, należy o zamierzonym przeszukaniu zawiadomić dziekana właściwej okręgowej rady adwokackiej lub dziekana właściwej rady okręgowej izby radców prawnych i dopuścić go lub osobę przez niego wskazaną do udziału w czynności.”;

30) w art. 225 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Tryb wskazany w § 1 nie obowiązuje w stosunku do pism lub innych dokumentów, które zawierają informacje niejawne o klauzuli „zastrzeżone” lub „poufne” albo dotyczą tajemnicy zawodowej lub innej tajemnicy prawnie chronionej, jeżeli ich posiadaczem jest oskarżony, ani w stosunku do pism lub innych dokumentów o charakterze osobistym, których jest on posiadaczem, autorem lub adresatem.”;

31) w art. 237 po § 8 dodaje się § 9 w brzmieniu:

„§ 9. Wykorzystanie dowodu uzyskanego podczas kontroli i utrwalania treści rozmów telefonicznych jest dopuszczalne wyłącznie w postępowaniu karnym w sprawie

o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, w stosunku do którego jest możliwe zarządzenie takiej kontroli.”;

32) art. 237a otrzymuje brzmienie:

„Art. 237a. Jeżeli w wyniku kontroli i utrwalania treści rozmów telefonicznych uzyskano dowód popełnienia przez osobę, wobec której kontrola była stosowana, innego przestępstwa lub przestępstwa skarbowego niż przestępstwo objęte zarządzeniem kontroli bądź przestępstwa lub przestępstwa skarbowego popełnionego przez inną osobę niż objęta zarządzeniem kontroli, prokurator w toku postępowania przygotowawczego wydaje postanowienie w przedmiocie wykorzystania tego dowodu w postępowaniu karnym. W postanowieniu należy określić, wobec jakiej osoby i co do jakich przestępstw lub przestępstw skarbowych dopuszcza się wykorzystanie tego dowodu.”;

33) w art. 249:

a) uchyla się § 3a,

b) po § 3a dodaje się § 3b w brzmieniu:

„§ 3b. Udział obrońcy w przesłuchaniu przez sąd podejrzanego, który nie ukończył 18 lat, w związku z rozpoznaniem wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania, jest obowiązkowy. W wyjątkowych, szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może przesłuchać podejrzanego bez udziału obrońcy, jeżeli niestawiennictwo obrońcy jest wynikiem przyczyny niezależnej od sądu, a nie jest możliwe zapewnienie udziału obrońcy w przesłuchaniu przed upływem terminu, o którym mowa w art. 248 § 2.”;

34) w art. 249a w § 1:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Podstawę orzeczenia o zastosowaniu lub przedłużeniu tymczasowego aresztowania mogą stanowić jedynie ustalenia poczynione na podstawie:”,

b) uchyla się pkt 2;

35) w art. 250:

a) uchyla się § 2b,

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Prokurator, przesyłając wraz z aktami sprawy wniosek, o którym mowa w § 2, doręcza podejrzanemu jego odpis, poucza go o przysługujących mu w wypadku zastosowania tymczasowego aresztowania uprawnieniach oraz zarządza jednocześnie doprowadzenie go do sądu. Składając wniosek, prokurator przesyła

sądowi odpis wniosku w postaci elektronicznej. Na wniosek obrońcy sąd niezwłocznie przesyła wniosek na wskazany przez obrońcę adres poczty elektronicznej.”,

c) uchyla się § 3b–3h,

d) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Inne środki zapobiegawcze stosuje sąd, a w postępowaniu przygotowawczym także prokurator, z wyłączeniem środka zapobiegawczego, o którym mowa w art. 276 § 2.”;

36) w art. 257:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Stosując tymczasowe aresztowanie, sąd może zastrzec, że środek ten ulegnie zmianie pod warunkiem złożenia określonego poręczenia majątkowego.”,

b) uchyla się § 3;

37) w art. 258:

a) w § 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) uzasadniona obawa ucieczki lub ukrycia się oskarżonego, zwłaszcza wtedy, gdy nie można ustalić jego tożsamości albo nie ma on stałego miejsca pobytu w kraju ani w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej;”;

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Wobec oskarżonego, któremu zarzucono popełnienie zbrodni lub występku zagrożonego karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 10 lat, oraz występków określonych w art. 130 § 3, 6 i 8, art. 141 § 2, art. 142 § 2, art. 264 § 3, art. 265 § 2 oraz art. 269 § 1 Kodeksu karnego, albo którego sąd pierwszej instancji skazał na karę pozbawienia wolności wyższą niż 3 lata, obawy utrudniania prawidłowego toku postępowania, o których mowa w § 1, uzasadniające stosowanie środka zapobiegawczego, mogą wynikać także z surowości grożącej oskarżonemu kary.”;

38) uchyla się art. 258a;

39) w art. 259 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Tymczasowe aresztowanie nie może być stosowane, jeżeli przestępstwo zagrożone jest karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 2 lat, z wyłączeniem występków określonych w art. 157a § 1, art. 179, art. 200a § 2, art. 208, art. 242 § 1, art. 262 § 1, art. 267 § 1 oraz art. 277 Kodeksu karnego.”;

40) w art. 261 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. O zastosowaniu tymczasowego aresztowania wobec osoby, która nie ukończyła 18 lat, sąd jest obowiązany bezzwłocznie zawiadomić jej przedstawiciela ustawowego lub osobę, pod której pieczęć oskarżony pozostaje, chyba że zawiadomienie tych osób może prowadzić do naruszenia praw lub interesów oskarżonego lub jest niecelowe ze względu na jego dobro. Jeżeli zawiadomienie tych osób nie jest możliwe albo dopuszczalne z uwagi na okoliczności, o których mowa w zdaniu pierwszym, zawiadamia się inną osobę pełnoletnią, którą wskaże oskarżony, albo innego członka rodziny, chyba że również nie jest to możliwe albo dopuszczalne z uwagi na okoliczności, o których mowa w zdaniu pierwszym. W takim wypadku zawiadamia się przedstawiciela organizacji społecznej lub instytucji zajmującej się ochroną praw i wolności osób, które nie ukończyły 18 lat.”;

41) w art. 263:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Sąd pierwszej instancji właściwy do rozpoznania sprawy może na wniosek prokuratora przedłużyć tymczasowe aresztowanie na okres, który łącznie nie może przekroczyć 12 miesięcy, jeżeli postępowanie przygotowawcze było prowadzone sprawnie, ale ze względu na szczególne okoliczności sprawy nie można było go ukończyć w terminie określonym w § 1. Oceniając sprawność prowadzenia postępowania przygotowawczego, sąd uwzględnia zwłaszcza stopień realizacji czynności procesowych wskazanych we wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania i wcześniejszych wnioskach o przedłużenie tymczasowego aresztowania, a także powody, dla których określonych czynności dotąd nie wykonano lub nie ukończono.”,

b) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Przedłużenia stosowania tymczasowego aresztowania na okres oznaczony, przekraczający terminy określone w § 2 i 3, może dokonać sąd apelacyjny, w którego okręgu prowadzi się postępowanie na wniosek sądu, przed którym sprawa się toczy, a w postępowaniu przygotowawczym na wniosek właściwego prokuratora bezpośrednio przełożonego wobec prokuratora prowadzącego lub nadzorującego śledztwo – jeżeli konieczność taka powstaje w związku z zawieszeniem postępowania karnego, czynnościami zmierzającymi do ustalenia lub potwierdzenia tożsamości oskarżonego, wykonywaniem czynności

dowodowych w sprawie o szczególnej zawichości lub poza granicami kraju, a także celowym przewlekaniem postępowania przez oskarżonego. Przepis § 2 stosuje się odpowiednio.”,

c) po § 4b dodaje się § 4c w brzmieniu:

„§ 4c. Okres stosowania tymczasowego aresztowania na podstawie art. 258 § 2 do czasu wydania wyroku przez sąd pierwszej instancji nie może przekroczyć 12 miesięcy.”,

d) w § 8 wyrazy „art. 261 § 1, 2 i 2a” zastępuje się wyrazami „art. 261 § 1, 1a, 2 i 2a”;

42) w art. 266:

a) § 1a otrzymuje brzmienie:

„§ 1a. W razie zastosowania poręczenia majątkowego w postępowaniu przygotowawczym przez sąd przyjęcia przedmiotu tego poręczenia dokonuje prokurator.”,

b) uchyla się § 3;

43) w art. 276 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2–5 w brzmieniu:

„§ 2. Środek zapobiegawczy, o którym mowa w § 1, w postaci zawieszenia w wykonywaniu zawodu adwokata lub radcy prawnego stosuje sąd. Przepisy dotyczące tymczasowego aresztowania stosuje się odpowiednio. Sąd rozpoznaje wniosek prokuratora o zastosowanie wskazanego środka bezzwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia wpływu wniosku. Nie zarządza się doprowadzenia podejrzanego na posiedzenie.

§ 3. Prokurator, oskarżony i obrońca mają prawo wziąć udział w posiedzeniu sądu dotyczącym przedłużenia stosowania środka zapobiegawczego, o którym mowa w § 2, oraz rozpoznania zażalenia na jego zastosowanie lub przedłużenie. Niestawiennictwo oskarżonego, obrońcy lub prokuratora należycie zawiadomionych o terminie nie tamuje rozpoznania sprawy. Przepisów art. 249 § 5 zdanie drugie i trzecie, art. 251 § 4 zdanie pierwsze, art. 257, art. 259 oraz art. 261 nie stosuje się.

§ 4. W sprawach, o których mowa w § 2, przedłużenie stosowania środka zapobiegawczego na okres oznaczony, przekraczający terminy określone w art. 263 § 2 i 3, może nastąpić w wyjątkowych wypadkach uzasadnionych szczególnymi okolicznościami. W kwestii przedłużenia w toku postępowania przygotowawczego orzeka, na wniosek prokuratora, sąd pierwszej instancji właściwy do rozpoznania sprawy, a po wniesieniu aktu oskarżenia – sąd, przed którym sprawa się toczy.

§ 5. O zastosowaniu środka zapobiegawczego, o którym mowa w § 2, sąd jest obowiązany bezzwłocznie zawiadomić dziekana okręgowej rady adwokackiej lub dziekana rady okręgowej izby radców prawnych, właściwej ze względu na miejsce wykonywania przez oskarżonego zawodu.”;

44) w art. 281 uchyla się § 2 i 3;

45) w art. 300:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Przed pierwszym przesłuchaniem poucza się podejrzanego o jego uprawnieniach: do składania wyjaśnień, do odmowy składania wyjaśnień lub odmowy odpowiedzi na pytania, do informacji o treści zarzutów i ich zmianach, do składania wniosków o dokonanie czynności śledztwa lub dochodzenia, do korzystania z pomocy obrońcy, w tym do wystąpienia o obrońcę z urzędu w wypadku określonym w art. 78 i art. 78a, a także o możliwości rezygnacji z korzystania z pomocy obrońcy i późniejszego odwołania takiej rezygnacji, oraz o treści art. 171 § 7a, art. 202, art. 214, art. 215, art. 257 § 1 i 2, art. 259, art. 316, art. 338b, art. 360, art. 361 i art. 374 § 1, o treści przepisów dotyczących środków zapobiegawczych, o których mowa w rozdziale 28, innych niż tymczasowe aresztowanie, o uprawnieniu do końcowego zaznajomienia z materiałami postępowania przygotowawczego, jak również o uprawnieniach określonych w art. 23a § 1, art. 156 § 5 i 5a, art. 301, art. 335, art. 338a i art. 387 oraz o obowiązkach i konsekwencjach wskazanych w art. 74, art. 75, art. 133 § 2, art. 138 i art. 139. Ponadto podejrzanego, który nie ukończył 18 lat, poucza się o treści art. 76, art. 76a i art. 299b oraz o treści art. 212 Kodeksu karnego wykonawczego, a także o roli organów uczestniczących w postępowaniu karnym. Pouczenie należy także wręczyć podejrzanemu na piśmie; podejrzany otrzymanie pouczenia potwierdza podpisem. Jeżeli podejrzany nie ukończył 18 lat to pouczenie wręcza się również przedstawicielowi ustawowemu lub osobie, pod której pieczę podejrzany pozostaje, albo innej osobie wskazanej albo wyznaczonej, o której mowa w art. 76a, która otrzymanie pouczenia potwierdza podpisem.”,

b) po § 1 dodaje się § 1a i 1b w brzmieniu:

„§ 1a. Przed pierwszym przesłuchaniem poucza się podejrzanego, który nie włada w wystarczającym stopniu językiem polskim, o uprawnieniach określonych w art. 72 § 1, 2, 3 i 4, jak również o prawie do zgłaszania zastrzeżeń dotyczących

jakości otrzymanego tłumaczenia, w tym jakości tłumaczenia dokumentów. Przepis § 1 zdanie trzecie i czwarte stosuje się.

§ 1b. Przed pierwszym przesłuchaniem poucza się podejrzanego, który jest głuchy lub niemy, o uprawnieniu określonym w art. 72 § 2a, jak również o prawie do zgłaszania zastrzeżeń dotyczących jakości otrzymanego tłumaczenia. Przepis § 1 zdanie trzecie i czwarte stosuje się.”;

46) art. 301 otrzymuje brzmienie:

„Art. 301. § 1. Przesłuchanie podejrzanego odbywa się na jego żądanie z udziałem ustanowionego obrońcy.

§ 2. Jeżeli podejrzanym, pouczonego o prawie do żądania udziału obrońcy w pierwszym przesłuchaniu, oświadczy, że rezygnuje z tego prawa, niezwłocznie przystępuje się do przesłuchania, odnotowując w protokole rezygnację podejrzanego z tego prawa.

§ 3. Jeżeli podejrzanym w związku z pierwszym przesłuchaniem oświadczy, że chce skorzystać z pomocy obrońcy, umożliwia się mu ustanowienie obrońcy, odraczając przystąpienie do przesłuchania do czasu stawienia się obrońcy, jednak na okres nie dłuższy niż 3 godziny od momentu złożenia pierwszego oświadczenia w tym przedmiocie, chyba że organ procesowy uzna za zasadne odroczenie przystąpienia do przesłuchania na okres dłuższy. Podejrzanemu udostępnia się listę obrońców pełniących dyżur. Po stawieniu się obrońcy organ procesowy umożliwia podejrzanemu rozmowę z obrońcą, zakreślając jednocześnie odpowiedni czas, nie krótszy niż godzina.

§ 4. W wezwaniu do stawienia się na przesłuchanie należy podejrzanego pouczyć o prawie do ustanowienia obrońcy. W takim wypadku przepisu § 3 nie stosuje się.

§ 5. Jeżeli podejrzanym pozbawiony wolności, w związku z pierwszym przesłuchaniem złoży wniosek o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu na podstawie art. 78 § 1, organ procesowy przeprowadzający przesłuchanie wyznacza obrońcę z urzędu z listy obrońców pełniących dyżur. § 6. Przepis § 5 stosuje się odpowiednio przed przesłuchaniem podejrzanego, o którym mowa w art. 79 § 1, który nie ustanowił obrońcy, a wyznaczenie obrońcy z urzędu w trybie określonym w art. 81 § 1 nie jest możliwe przed przystąpieniem do tego przesłuchania.

§ 7. Przepis art. 245 § 2 zdanie pierwsze stosuje się odpowiednio w wypadkach, o których mowa w § 3, 5 i 6.

§ 8. W wyjątkowych wypadkach, jeżeli jest to konieczne ze względu na ochronę bezpieczeństwa narodowego, zapobiegnięcie zagrożeniu dla życia, zdrowia lub wolności

osoby lub ze względu na ważny interes śledztwa lub dochodzenia, można niezwłocznie przystąpić do pierwszego przesłuchania podejrzanego, nawet jeżeli oświadczy, że chce skorzystać z pomocy obrońcy. W protokole przesłuchania umieszcza się informację o przyczynach odmowy umożliwienia kontaktu z obrońcą.

§ 9. W przypadku usprawiedliwionego niestawiennictwa obrońcy na kolejnym przesłuchaniu podejrzanego przepisy § 2 i 8 stosuje się odpowiednio. Ograniczenie, o którym mowa w § 8, nie może być stosowane po upływie 14 dni od przedstawienia podejrzanemu zarzutów.

§ 10. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo obrońcy na kolejnym przesłuchaniu podejrzanego nie tamuje tej czynności.

§ 11. Przepisy § 1–8 oraz art. 300 § 1, 1a i 1b stosuje się odpowiednio do okazania podejrzanego przeprowadzanego przed pierwszym przesłuchaniem w charakterze podejrzanego. Przed okazaniem należy poinformować podejrzanego o zarzucie, w związku z którym okazanie ma być przeprowadzone.”;

47) po art. 301 dodaje się art. 301a w brzmieniu:

„Art. 301a. Udział obrońcy w przesłuchaniu podejrzanego, który nie ukończył 18 lat, jest obowiązkowy. Przepis art. 301 § 6 stosuje się. Przepisy art. 301 § 3 zdanie trzecie, § 8, § 9 zdanie drugie i § 11 stosuje się odpowiednio.”;

48) w art. 308 § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. W granicach koniecznych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa przed ich utratą, zniekształceniem lub zniszczeniem, prokurator albo Policja może w każdej sprawie, w wypadkach niecierpiących zwłoki, jeszcze przed wydaniem postanowienia o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia, przeprowadzić w niezbędnym zakresie czynności procesowe, a zwłaszcza dokonać oględzin, w razie potrzeby z udziałem biegłego, przeszukania lub czynności wymienionych w art. 74 § 2 pkt 1 w stosunku do osoby, co do której istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przez nią przestępstwa, a także przedsięwziąć wobec niej inne niezbędne czynności, nie wyłączając pobrania krwi, włosów i wydzielin organizmu. Po dokonaniu tych czynności, w sprawach, w których prowadzenie śledztwa przez prokuratora jest obowiązkowe, prowadzący postępowanie przekazuje sprawę niezwłocznie prokuratorowi.

§ 2. W wypadkach niecierpiących zwłoki, w szczególności wtedy, gdy mogłoby to spowodować zatarcie śladów lub dowodów przestępstwa, można w toku czynności wymienionych w § 1 przesłuchiwać podejrzanego przed wydaniem postanowienia o

przedstawieniu zarzutów, jeżeli zachodzą warunki do sporządzenia takiego postanowienia. Przesłuchanie poprzedza się informacją o treści zarzutu.”;

49) w art. 310 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W uzasadnionych wypadkach okres śledztwa może być przedłużony na dalszy czas oznaczony, nie dłuższy jednak niż rok, przez prokuratora bezpośrednio przełożonego wobec prokuratora, który prowadzi śledztwo, a w przypadku jego powierzenia Policji do prowadzenia w całości – przez prokuratora, który bezpośrednio je nadzoruje. W szczególnie uzasadnionych wypadkach właściwy prokurator bezpośrednio przełożony nad prokuratorem nadzorującym lub prowadzącym śledztwo może przedłużyć jego okres na dalszy czas oznaczony.”;

50) w art. 313:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli dane istniejące w chwili wszczęcia śledztwa lub zebrane w jego toku uzasadniają dostatecznie podejrzenie, że czyn popełniła określona osoba, sporządza się postanowienie o przedstawieniu zarzutów, ogłasza je niezwłocznie podejrzanemu i przesłuchuje się go, chyba że ogłoszenie postanowienia lub przesłuchanie podejrzanego nie jest możliwe z przyczyn leżących po stronie podejrzanego, w szczególności z powodu jego ukrywania się lub nieobecności w kraju, a także gdy przesłuchanie podejrzanego nie jest możliwe ze względu na upływ terminu zatrzymania przewidzianego w art. 248 § 1, jeżeli prokurator kieruje do sądu wnioszek o zastosowanie tymczasowego aresztowania.”,

b) uchyla się § 1a,

c) dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. Za wszczęcie postępowania przeciwko osobie uważa się wydanie postanowienia o przedstawieniu zarzutów albo postawienie osobie zarzutu bez wydania takiego postanowienia w związku z przystąpieniem do przesłuchania w charakterze podejrzanego.”;

51) art. 318 otrzymuje brzmienie:

„Art. 318. Gdy dopuszczono dowód z opinii biegłych albo instytucji naukowej lub specjalistycznej, podejrzanemu i jego obrońcy oraz pokrzywdzonemu i jego pełnomocnikowi doręcza się postanowienie o dopuszczeniu tego dowodu i zezwala na wzięcie udziału w przesłuchaniu biegłych oraz informuje się ich o przedłożeniu opinii i

zezwała na zapoznanie się z opinią, jeżeli złożona została na piśmie. Podejrzanego pozbawionego wolności nie sprowadza się, gdy spowodowałoby to poważne trudności.”;

52) w art. 325g:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Przesłuchanie podejrzanego poprzedza się informacją o treści zarzutu wpisanego do protokołu przesłuchania.”,

b) uchyla się § 3;

53) w art. 327 § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Umorzone postępowanie przygotowawcze może być w każdym czasie podjęte na nowo na mocy postanowienia prokuratora, jeżeli nie będzie się toczyć przeciw osobie, wobec której wydano postanowienie o przedstawieniu zarzutów albo której postawiono zarzut bez wydania takiego postanowienia w związku z przystąpieniem do przesłuchania w charakterze podejrzanego. Przepis ten stosuje się odpowiednio w sprawie, w której odmówiono wszczęcia śledztwa lub dochodzenia.

§ 2. Prawomocnie umorzone postępowanie przygotowawcze wznawia się przeciwko osobie, wobec której wydano postanowienie o przedstawieniu zarzutów albo której postawiono zarzut bez wydania takiego postanowienia w związku z przystąpieniem do przesłuchania w charakterze podejrzanego, na mocy postanowienia prokuratora nadrzędnego nad tym, który wydał lub zatwierdził postanowienie o umorzeniu, tylko wtedy, gdy ujawnią się nowe istotne fakty lub dowody nie znane w poprzednim postępowaniu albo gdy zachodzi okoliczność określona w art. 11 § 3. Przewidziane w ustawie ograniczenia okresu tymczasowego aresztowania stosuje się wówczas do łącznego czasu trwania tego środka.”;

54) w art. 328 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Prokurator Generalny może uchylić prawomocne postanowienie o umorzeniu postępowania przygotowawczego w stosunku do osoby, wobec której wydano postanowienie o przedstawieniu zarzutów albo której postawiono zarzut bez wydania takiego postanowienia w związku z przystąpieniem do przesłuchania w charakterze podejrzanego, jeżeli stwierdzi, że umorzenie postępowania było niezasadne. Nie dotyczy to wypadku, w którym sąd utrzymał w mocy postanowienie o umorzeniu.”;

55) w art. 330:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli organ prowadzący postępowanie nadal nie znajduje podstaw do wniesienia aktu oskarżenia, wydaje ponownie postanowienie o umorzeniu postępowania lub odmowie jego wszczęcia. W takim wypadku pokrzywdzony, który wykorzystał uprawnienia przewidziane w art. 306 § 1 lub 1a, może wnieść akt oskarżenia określony w art. 55 § 1, o czym należy go pouczyć.”;

b) uchyla się § 2a,

c) uchyla się § 4;

56) w art. 332 w § 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) imię i nazwisko oskarżonego, inne dane o jego osobie, w tym numer telefonu, telefaksu i adres poczty elektronicznej lub informację o ich nieposiadaniu przez oskarżonego lub niemożności ich ustalenia, dane o zatrzymaniu, zastosowaniu środka zapobiegawczego oraz zabezpieczenia majątkowego;”;

57) w art. 333 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Lista i wykaz, o których mowa w § 1, powinny zawierać także wskazanie w odniesieniu do każdego dowodu, jakie okoliczności mają być udowodnione, a w razie potrzeby także określenie sposobu i kolejności przeprowadzenia dowodów.”;

58) w art. 335:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli oskarżony przyznaje się do winy, a w świetle jego wyjaśnień okoliczności popełnienia przestępstwa i winy nie budzą wątpliwości, a postawa oskarżonego wskazuje, że cele postępowania zostaną osiągnięte, można zaniechać przeprowadzenia dalszych czynności. Jeżeli zachodzi potrzeba oceny wiarygodności złożonych wyjaśnień, czynności dowodowych dokonuje się jedynie w niezbędnym do tego zakresie. W każdym jednak wypadku, jeżeli jest to konieczne dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa przed ich utratą, zniekształceniem lub zniszczeniem, należy przeprowadzić w niezbędnym zakresie czynności procesowe, a zwłaszcza dokonać oględzin, w razie potrzeby z udziałem biegłego, przeszukania lub czynności wymienionych w art. 74 § 2 pkt 1 w stosunku do osoby, co do której istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przez nią przestępstwa, a także przedsięwziąć wobec niej inne niezbędne czynności, nie wyłączając pobrania krwi, włosów i wydzielin organizmu. Prokurator, zamiast z aktem oskarżenia,

występuje do sądu z wnioskiem o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kar lub innych środków przewidzianych za zarzucany mu występki, uwzględniających również prawnie chronione interesy pokrzywdzonego. Uzgodnienie może obejmować także wydanie określonego rozstrzygnięcia w przedmiocie poniesienia kosztów procesu.”,

b) w § 2 zdanie trzecie otrzymuje brzmienie:

„Do aktu oskarżenia nie stosuje się przepisów art. 333 § 1–2.”;

59) w art. 339:

a) w § 3 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) wydania postanowienia w przedmiocie uznania udziału obrońcy w postępowaniu za nieobowiązkowy wobec treści opinii biegłych psychiatrów i spełniania warunków określonych w art. 79 § 4.”,

b) uchyla się § 3b,

c) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Strony, obrońcy i pełnomocnicy mogą wziąć udział w posiedzeniach wymienionych w § 1 oraz § 3 pkt 1, 2 i 6, z tym że udział prokuratora i obrońcy w posiedzeniu w przedmiocie orzeczenia środka zabezpieczającego określonego w art. 93a § 1 pkt 4 Kodeksu karnego jest obowiązkowy. Pokrzywdzony ma prawo wziąć udział w posiedzeniach wymienionych w § 3 pkt 1 i 2. Zawiadamiając pokrzywdzonego o posiedzeniu, poucza się go o możliwości zakończenia postępowania bez przeprowadzenia rozprawy oraz wcześniejszego złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 54 § 1.”;

60) w art. 343 w § 7 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„W razie nieuwzględnienia wniosku wskazanego w art. 335 § 2 sprawa podlega rozpoznaniu na zasadach ogólnych, a prokurator, w terminie 7 dni od dnia posiedzenia, dokonuje czynności określonych w art. 333 § 1–2.”;

61) w art. 360 uchyla się § 2;

62) uchyla się art. 368a;

63) w art. 374:

a) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Przewodniczący, na wniosek prokuratora, może wyrazić zgodę na jego udział w rozprawie przy użyciu urządzeń technicznych, umożliwiających udział w

rozprawie na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, jeżeli nie stoją temu na przeszkodzie względy techniczne.”,

b) § 7 otrzymuje brzmienie:

„§ 7. W wypadku gdy obrońca bierze udział w rozprawie, przebywając w innym miejscu niż oskarżony, sąd na wniosek oskarżonego lub obrońcy zarządza przerwę na czas oznaczony, w celu kontynuacji rozprawy w tym samym dniu, aby umożliwić telefoniczny kontakt obrońcy z oskarżonym, chyba że złożenie wniosku w sposób oczywisty nie służy realizacji prawa do obrony, a w szczególności zmierza do zakłócenia lub nieuzasadnionego przedłużenia rozprawy.”;

64) w art. 378a:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli oskarżony lub obrońca nie stawili się na rozprawę, będąc zawiadomiony o jej terminie, sąd, w szczególnie uzasadnionych wypadkach, może przeprowadzić postępowanie dowodowe podczas jego nieobecności, chociażby usprawiedliwił należycie niestawiennictwo, a w szczególności przesłuchać świadków, którzy stawili się na rozprawę i co do których zachodzi niebezpieczeństwo, że nie będzie ich można przesłuchać w późniejszym terminie, nawet jeżeli oskarżony nie złożył jeszcze wyjaśnień. Postępowania dowodowego nie przeprowadza się pod nieobecność obrońcy, którego udział w rozprawie jest obowiązkowy.”,

b) uchyla się § 4–6,

c) § 7 otrzymuje brzmienie:

„§ 7. Jeżeli oskarżony lub obrońca stawia się na termin rozprawy, o którym mowa w § 3 zdanie pierwsze, przewodniczący poucza go o możliwości złożenia wniosku o przeprowadzenie dowodu przeprowadzonego podczas jego nieobecności.”;

65) w art. 387 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Sąd może uwzględnić wniosek o wydanie wyroku skazującego, gdy okoliczności popełnienia przestępstwa i wina nie budzą wątpliwości, a cele postępowania zostaną osiągnięte mimo nieprzeprowadzenia rozprawy w całości; uwzględnienie wniosku jest możliwe jedynie wówczas, gdy prokurator obecny na rozprawie nie sprzeciwi się wnioskowi, a pokrzywdzony należycie powiadomiony o terminie rozprawy oraz pouczonej o możliwości zgłoszenia przez oskarżonego takiego wniosku nie zgłosi

sprzeciwu. O treści wniosku należy powiadomić pokrzywdzonego, jeżeli wniosek został złożony przed powiadomieniem go o terminie rozprawy.”;

66) uchyla się art. 404c;

67) w art. 413 uchyla się § 3;

68) w art. 422 § 2a otrzymuje brzmienie:

„§ 2a. Dla oskarżonego pozbawionego wolności, który nie ma obrońcy i nie był obecny podczas ogłoszenia wyroku, termin wymieniony w § 1 biegnie od daty doręczenia mu wyroku.”;

69) w art. 426 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Od postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania wydanego na skutek zażalenia, a także od wydanego w toku postępowania odwoławczego postanowienia o przeprowadzeniu obserwacji, zastosowaniu środka zapobiegawczego, nałożeniu kary porządkowej, zawieszeniu postępowania oraz w przedmiocie kosztów procesu, o których po raz pierwszy orzekał sąd odwoławczy, przysługuje zażalenie do innego równorzędnego składu sądu odwoławczego. Jeżeli zaskarżone postanowienie wydał sąd w składzie jednego sędziego, zażalenie rozpoznaje sąd odwoławczy w składzie trzech sędziów, chyba że zażalenie dotyczy postanowienia o nałożeniu kary porządkowej lub w przedmiocie kosztów procesu.”;

70) w art. 427 uchyla się § 3a;

71) w art. 445:

a) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. W wypadku przedłużenia terminu do sporządzenia uzasadnienia wyroku termin, o którym mowa w § 1, wynosi 30 dni. O terminie tym sąd zawiadamia stronę, doręczając jej wyrok z uzasadnieniem. Jeżeli w zawiadomieniu termin ten wskazano błędnie, a strona się do niego zastosowała, apelację uważa się za wniesioną w terminie.”;

b) w § 2 po wyrazach „określonym w § 1” dodaje się wyrazy „lub 1a”;

72) w art. 448 uchyla się § 1a;

73) w art. 452:

a) w § 2:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Sąd odwoławczy oddala wniosek dowodowy, jeżeli:”;

– w pkt 1 średnik zastępuje się kropką i uchyla się pkt 2,

- b) uchyla się § 3;
- 74) w art. 454:
- a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sąd odwoławczy nie może skazać oskarżonego, który został uniewinniony w pierwszej instancji lub co do którego w pierwszej instancji umorzono lub warunkowo umorzono postępowanie.”;
 - b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Sąd odwoławczy nie może zaostrzyć kary przez wymierzenie kary dożywotniego pozbawienia wolności.”;
- 75) w art. 457 § 2 otrzymuje brzmienie:
- „§ 2. Jeżeli sąd zmienia lub utrzymuje wyrok w mocy, uzasadnienie sporządza się na wniosek strony, chyba że zostało złożone zdanie odrębne. Przepisy art. 422 i art. 423 stosuje się odpowiednio.”;
- 76) w art. 517c § 1 otrzymuje brzmienie:
- „§ 1. Dochodzenie można ograniczyć do przesłuchania podejrzanego oraz zabezpieczenia dowodów w niezbędnym zakresie. W toku dochodzenia czynności procesowych określonych w art. 303 i art. 321 można nie dokonywać.”;
- 77) w art. 523 uchyla się § 1a;
- 78) w art. 553 § 2 otrzymuje brzmienie:
- „§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się do osób składających oświadczenie w warunkach określonych w art. 171 § 4, 5, 7 i 7a, jak również gdy szkoda lub krzywda powstała na skutek przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązku przez funkcjonariusza publicznego.”;
- 79) art. 555 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 555. Roszczenia przewidziane w niniejszym rozdziale przedawniają się po upływie 3 lat od daty uprawomocnienia się orzeczenia dającego podstawę do odszkodowania i zadośćuczynienia, w wypadku tymczasowego aresztowania – od daty uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie, w razie zaś zatrzymania – od daty zwolnienia.”;
- 80) po art. 607d dodaje się art. 607da w brzmieniu:
- „Art. 607da. § 1. W przypadku przekazania przez właściwy organ państwa wykonania nakazu informacji, że osoba ścigana wyraziła wolę skorzystania z prawa do ustanowienia obrońcy w postępowaniu karnym, w którym został wydany nakaz, sąd, a w

postępowaniu przygotowawczym prokurator, niezwłocznie przekazuje temu organowi listę obrońców oraz informację o dostępnych sposobach nawiązania kontaktu z obrońcą.

§ 2. Na wniosek osoby ściganej, co do której wydano nakaz w związku z prowadzonym przeciwko niej postępowaniem karnym, na czas trwania postępowania w państwie wykonania nakazu wyznacza się obrońcę z urzędu, chyba że korzysta ona już z pomocy obrońcy w tym postępowaniu karnym. Przepisy art. 78 § 1 i 2 stosuje się.”;

81) w art. 607k po § 3a dodaje się § 3b w brzmieniu:

„§ 3b. Do osoby ściganej przepisu art. 301 § 8 nie stosuje się.”;

82) w art. 607l § 3a otrzymuje brzmienie:

„§ 3a. W wypadku zatrzymania osoby, której nakaz europejski dotyczy, należy ją niezwłocznie pouczyć o jej uprawnieniach: do uzyskania informacji o treści nakazu europejskiego, o możliwości wyrażenia zgody na przekazanie, o możliwości złożenia oświadczenia w przedmiocie przekazania, do korzystania z pomocy obrońcy, w tym o prawie do ustanowienia obrońcy w państwie wydania nakazu europejskiego, a także o możliwości rezygnacji z korzystania z pomocy obrońcy i późniejszego odwołania takiej rezygnacji, do składania wyjaśnień, do odmowy składania wyjaśnień lub odmowy odpowiedzi na pytania, do przeglądania akt w zakresie dotyczącym przyczyn zatrzymania, do dostępu do pierwszej pomocy medycznej i do obecności na posiedzeniu, o którym mowa w § 1, jak również o uprawnieniach określonych w § 3, w art. 72 § 1, art. 78 § 1, art. 78a § 1, art. 202, art. 215, art. 257 § 1 i 2, art. 259, art. 261 § 1, 2 i 2a, art. 360, art. 361, art. 612 oraz o treści art. 607k § 3 i 3a, a także o treści przepisów dotyczących środków zapobiegawczych, o których mowa w rozdziale 28, innych niż tymczasowe aresztowanie, a jeśli osoba, której nakaz europejski dotyczy, nie ukończyła 18 lat – ponadto o treści art. 76, art. 76a i art. 261 § 1a oraz o treści art. 212 Kodeksu karnego wykonawczego, a także o roli organów uczestniczących w postępowaniu karnym. Pouczenie należy wręczyć na piśmie; otrzymanie pouczenia potwierdza się podpisem. Jeżeli osoba, której nakaz europejski dotyczy, nie ukończyła 18 lat, pouczenie wręcza się również przedstawicielowi ustawowemu lub osobie, pod której pieczęć osoba, której nakaz europejski dotyczy, pozostaje, albo innej osobie wskazanej albo wyznaczonej, o której mowa w art. 76a, która otrzymanie pouczenia potwierdza podpisem.”;

83) w art. 607z dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. W przypadku oświadczenia przez osobę ściganą woli skorzystania z prawa do ustanowienia obrońcy w państwie wydania nakazu europejskiego lub uzyskania tam

pomocy obrońcy z urzędu prokurator, a po wniesieniu sprawy do sądu – sąd bezzwłocznie informuje o tym organ sądowy, który wydał nakaz europejski. Po otrzymaniu informacji dotyczących sposobu ustanowienia obrońcy w państwie wydania nakazu europejskiego lub dotyczących wyznaczenia obrońcy z urzędu prokurator lub sąd niezwłocznie przekazuje je osobie ściganej.”;

84) w art. 618b w § 3 wyrazy „4,6 % kwoty bazowej” zastępuje się wyrazami „12 % kwoty bazowej”;

85) art. 664 otrzymuje brzmienie:

„Art. 664. Prawo zatrzymania osoby podlegającej właściwości sądów wojskowych przysługuje, w warunkach określonych w art. 244, także przełożonemu wojskowemu i wojskowym organom porządkowym.”;

86) w art. 666 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Tymczasowe aresztowanie żołnierza oskarżonego o popełnienie przestępstwa określonego w art. 338 § 3, art. 339, art. 341 § 1, art. 343 § 2, art. 345, art. 352 i art. 358 § 2 Kodeksu karnego może nastąpić wyjątkowo również wtedy, gdy zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony ponownie popełni jedno z tych przestępstw.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2025 r. poz. 734, 1676, 1814, 1818 i 1872) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 119 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto kradnie lub przywłaszcza sobie cudzą rzecz ruchomą, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.”;

2) w art. 120 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto w celu przywłaszczenia dopuszcza się wyrębu drzewa w lesie albo kradnie lub przywłaszcza sobie z lasu drzewo wyrąbane lub powalone, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.”;

3) w art. 122 § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Kto nabywa mienie, wiedząc o tym, że pochodzi ono z kradzieży lub z przywłaszczenia, lub pomaga do jego zbycia albo w celu osiągnięcia korzyści majątkowej mienie to przyjmuje lub pomaga do jego ukrycia, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.

§ 2. Kto nabywa mienie, o którym na podstawie towarzyszących okoliczności powinien i może przypuszczać, że zostało uzyskane za pomocą kradzieży lub

przywłaszczenia, lub pomaga do jego zbycia albo w celu osiągnięcia korzyści majątkowej mienie to przyjmuje lub pomaga do jego ukrycia, podlega karze grzywny albo karze nagany.”;

4) w art. 124 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto cudzą rzecz umyślnie niszczy, uszkadza lub czyni niezdatną do użytku, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.”;

5) w art. 130:

a) w § 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) jeżeli wartość rzeczy lub mienia, o których mowa w tych przepisach, przekracza 800 złotych.”,

b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Przepisu art. 120 nie stosuje się, jeżeli wartość drzewa, o którym mowa w tym przepisie, przekracza 800 złotych.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383, 1818 i 1872) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 60 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Sąd stosuje nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet może warunkowo zawiesić jej wykonanie w stosunku do sprawcy współdziałającego z innymi osobami w popełnieniu przestępstwa, jeżeli ujawni on wobec organu powołanego do ścigania przestępstw informacje dotyczące osób uczestniczących w popełnieniu przestępstwa oraz istotne okoliczności jego popełnienia.”;

2) w art. 165a w § 1 wyrazy „art. 136” zastępuje się wyrazami „art. 136 § 1 lub 2”;

3) w art. 259b wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet może warunkowo zawiesić jej wykonanie w stosunku do sprawcy przestępstwa określonego w art. 259a, który dobrowolnie odstąpił od:”;

4) w art. 305:

a) w § 1 wyrazy „do lat 3” zastępuje się wyrazami „od 3 miesięcy do lat 5”,

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Tej samej karze podlega, kto, w celu wywarcia bezprawnego wpływu na wynik trwającego lub przygotowywanego przetargu lub postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, wchodzi w porozumienie z inną osobą, przekazuje lub rozpowszechnia informacje lub przemilcza istotne okoliczności, działając na szkodę

właściciela mienia, osoby lub instytucji, na rzecz której przetarg jest lub ma być dokonywany bądź która prowadzi lub ma prowadzić postępowanie, albo na szkodę interesu publicznego.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2025 r. poz. 911 i 1423) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 8a w § 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Przepis art. 225 § 3 Kodeksu postępowania karnego stosuje się.”;

2) w art. 9 uchyla się § 5–8;

3) w art. 22 uchyla się § 2a;

4) w art. 43le § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W posiedzeniu o udzielenie zezwolenia ma prawo wziąć udział prokurator.”;

5) w art. 43lj uchyla się § 1a;

6) w art. 43llb uchyla się § 3;

7) w art. 160 § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. W posiedzeniu w przedmiocie odwołania warunkowego zwolnienia mają prawo wziąć udział prokurator, skazany oraz obrońca, sądowy kurator zawodowy, a gdy skazany pozostaje pod dozorem osoby godnej zaufania, stowarzyszenia, organizacji lub instytucji, o której mowa w art. 159 § 1, także ta osoba lub przedstawiciel tego stowarzyszenia, organizacji lub instytucji.”;

8) w art. 161 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. O warunkowym zwolnieniu orzeka sąd penitencjarny na posiedzeniu, które powinno odbyć się w zakładzie karnym. W posiedzeniu mają prawo wziąć udział prokurator, skazany oraz obrońca, a także inne osoby, którym służy uprawnienie do złożenia wniosku o warunkowe zwolnienie, jeżeli wniosek taki złożyły.”;

9) w art. 215 w § 1 skreśla się zdanie drugie;

10) w art. 217b § 1a otrzymuje brzmienie:

„§ 1a. Korespondencję tymczasowo aresztowanego z obrońcą lub pełnomocnikiem będącym adwokatem albo radcą prawnym przesyła się bezpośrednio do adresata, chyba że organ, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje, w szczególnie uzasadnionych wypadkach, zarządzi inaczej.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580 oraz z 2025 r. poz. 1696 i 1795) w art. 35 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W razie skazania za przestępstwo określone w ust. 1, 1a lub 2 sąd orzeka przepadek zwierzęcia, jeżeli sprawca jest jego właścicielem. Jeżeli sprawca nie jest właścicielem zwierzęcia, sąd może orzec jego przepadek.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1614) w art. 70 w § 1 wyrazy „art. 115c–118” zastępuje się wyrazami „art. 116–118”.

Art. 7. W ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2025 r. poz. 633 oraz z 2026 r. poz. 347) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 122 w § 2 skreśla się wyrazy „art. 73 § 2 i 3,”;
- 2) w art. 153 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Postępowanie przygotowawcze w sprawie o przestępstwo skarbowe powinno być zakończone w ciągu 3 miesięcy. W razie niezakończenia postępowania w tym terminie organ nadrzędny nad finansowym organem postępowania przygotowawczego, prokurator nadzorujący postępowanie, a gdy postępowanie prowadzi prokurator – prokurator bezpośrednio przełożony mogą przedłużyć je na dalszy czas oznaczony, nie dłuższy jednak niż rok. W szczególnie uzasadnionych wypadkach organ nadrzędny nad finansowym organem postępowania przygotowawczego, a gdy postępowanie prowadzi lub nadzoruje prokurator – prokurator bezpośrednio przełożony mogą przedłużyć okres postępowania na dalszy czas oznaczony.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 334, z późn. zm.²⁾) uchyla się art. 115c.

Art. 9. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2025 r. poz. 860, 1178, 1661, 1814, 1818 i 1872) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 20 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Do obwinionego stosuje się odpowiednio przepisy art. 72 § 1–2a i 4, art. 74 § 1 i 2, art. 75, art. 76 i art. 175 Kodeksu postępowania karnego.”;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1907, z 2025 r. poz. 526, 820, 1172, 1178 i 1609 oraz z 2026 r. poz. 26 i 370.

- 2) w art. 39 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Niedopuszczalne jest przeprowadzenie i wykorzystanie dowodu uzyskanego do celów postępowania karnego lub postępowania w sprawach o wykroczenia za pomocą czynu zabronionego, o którym mowa w art. 1 § 1 Kodeksu karnego.”;

- 3) w art. 41 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Sąd nie może zwolnić jednak od obowiązku zachowania tajemnicy notarialnej, adwokackiej, radcy prawnego, doradcy podatkowego, lekarskiej, dziennikarskiej, statystycznej lub tłumacza przysięgłego oraz tajemnicy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.”;

- 4) w art. 46 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Zatrzymanemu należy na jego żądanie umożliwić nawiązanie w dostępnej formie kontaktu z adwokatem albo z radcą prawnym oraz zapewnić możliwość bezpośredniej z nim rozmowy.”;

- 5) w art. 101:

- a) § 1a otrzymuje brzmienie:

„§ 1a. Prawomocny mandat karny podlega uchyleniu w trybie określonym w § 1, jeżeli grzywnę nałożono wbrew zakazom określonym w art. 96 § 2. Podlega on również uchyleniu, gdy grzywnę nałożono w wysokości wyższej niż wynika to z art. 96 § 1–1bd, 1c lub 1d, z tym że w takim wypadku jedynie w części przekraczającej jej dopuszczalną wysokość.”;

- b) w § 1b w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 i 4 w brzmieniu:

„3) w związku z jego nałożeniem dopuszczono się czynu zabronionego, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść prawomocnego mandatu karnego;

4) po jego uprawomocnieniu ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że ukarany nie popełnił czynu.”;

- c) po § 1b dodaje się § 1c w brzmieniu:

„§ 1c. W wypadku, o którym mowa w § 1b pkt 3, przepisy art. 541 Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.”;

- d) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. W razie wydania ponownego rozstrzygnięcia w sprawie, w której uchylono prawomocny mandat karny, nie można orzec na niekorzyść obwinionego, jeżeli uchylenie mandatu nastąpiło z przyczyn wskazanych w § 1b pkt 1, 2 lub 4.”;

- 6) w art. 115 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Roszczenia, o których mowa w § 1, przedawniają się po upływie 3 lat od daty uprawomocnienia się orzeczenia uniewinniającego lub umarzającego postępowanie, o którym mowa w art. 114 § 1, albo od daty zwolnienia zatrzymanego.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1228 oraz z 2026 r. poz. 346) w art. 86 w ust. 3 wyrazy „4,6 % kwoty bazowej” zastępuje się wyrazami „12 % kwoty bazowej”.

Art. 11. W ustawie z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy o prokuraturze oraz ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. poz. 1430) w art. 4 uchyla się ust. 1.

Art. 12. W ustawie z dnia 28 listopada 2014 r. o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka (Dz. U. z 2015 r. poz. 21 oraz z 2024 r. poz. 1228) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 w ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
„4) zapewnienie systemu wsparcia dla pokrzywdzonych przestępstwami o charakterze terrorystycznym.”;
- 2) po art. 10 dodaje się art. 10a w brzmieniu:
„Art. 10a. System wsparcia dla pokrzywdzonych przestępstwami o charakterze terrorystycznym obejmuje:
 - 1) ocenę szczególnych potrzeb pokrzywdzonych przestępstwami o charakterze terrorystycznym dokonywaną bezpośrednio po zdarzeniu o charakterze terrorystycznym;
 - 2) udzielanie informacji pokrzywdzonym przestępstwami o charakterze terrorystycznym i ich rodzinom, w sposób jasny i zrozumiały, przez organy wskazane w art. 16a ust. 2;
 - 3) zapewnienie pokrzywdzonym przestępstwami o charakterze terrorystycznym natychmiastowej pomocy psychologicznej i wsparcia emocjonalnego bezpośrednio po zdarzeniu o charakterze terrorystycznym;
 - 4) koordynację współpracy między jednostkami administracji publicznej oraz organizacjami pozarządowymi udzielającymi pomocy pokrzywdzonym przestępstwami o charakterze terrorystycznym.”;

3) po art. 16 dodaje się art. 16a w brzmieniu:

„Art. 16a. 1. Pomoc pokrzywdzonym przestępstwami o charakterze terrorystycznym udzielana jest bezpośrednio po popełnieniu czynu zabronionego i tak długo, jak będzie ona konieczna.

2. Właściwy komendant Policji wyznacza jednostkę Policji właściwą do koordynacji wsparcia zaspokajającego szczególne potrzeby pokrzywdzonych przestępstwami o charakterze terrorystycznym.”;

4) w art. 27:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W latach 2026–2035 maksymalny limit wydatków budżetu państwa będący skutkiem finansowym ustawy wynosi 223 341 680 zł, z tym że w:

- 1) 2026 r. – 16 155 660 zł;
- 2) 2027 r. – 17 141 760 zł;
- 3) 2028 r. – 18 322 080 zł;
- 4) 2029 r. – 19 514 400 zł;
- 5) 2030 r. – 20 888 940 zł;
- 6) 2031 r. – 22 462 700 zł;
- 7) 2032 r. – 24 211 680 zł;
- 8) 2033 r. – 26 003 660 zł;
- 9) 2034 r. – 28 146 080 zł;
- 10) 2035 r. – 30 494 720 zł.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych monitoruje wykorzystanie zaplanowanych na dany rok wydatków na środki ochrony i pomocy, obejmujących łącznie limit wydatków będący skutkiem finansowym ustawy, o którym mowa w ust. 1 i 1a.”.

Art. 13. W ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 390, z 2025 r. poz. 304 i 1178 oraz z 2026 r. poz. 26 i 370) uchyla się art. 158b.

Art. 14. W ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337, 620, 621, 1301 i 1794 oraz z 2026 r. poz. 203) w art. 72 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Skazując sprawcę, który w czasie i w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy popełnił przestępstwo, o którym mowa w:”.

Art. 15. Przepisy ustaw zmienianych w art. 1, art. 4, art. 9, art. 10, art. 11, art. 13 i w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się także do spraw wszczętych przed dniem jej wejścia w życie, jeżeli przepisy poniższe nie stanowią inaczej.

Art. 16. Czynności procesowe dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są skuteczne, jeżeli zostały dokonane z zachowaniem przepisów dotychczasowych.

Art. 17. W przypadku wątpliwości, czy stosować prawo dotychczasowe, czy przepisy niniejszej ustawy, stosuje się niniejszą ustawę.

Art. 18. Jeżeli na podstawie niniejszej ustawy nastąpiła zmiana właściwości lub składu sądu, do czasu zakończenia postępowania w danej instancji orzeka sąd dotychczas właściwy lub w dotychczasowym składzie.

Art. 19. Niezwłocznie po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy właściwy organ procesowy przekazuje stronom i innym osobom uprawnionym informację o zmianie zakresu ich uprawnień lub obowiązków wynikających z treści art. 12 § 3, art. 55 § 1 i 2, art. 71 § 1, art. 72, art. 79 § 3a, art. 156 § 5a, art. 210, art. 244 § 2, art. 261 § 1a, art. 300, art. 301, art. 330 § 2, art. 374 § 7 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, a także wynikających z treści art. 35 i art. 37.

Art. 20. 1. Jeżeli na podstawie art. 79 § 3a ustawy zmienianej w art. 1 oskarżony musi mieć obrońcę wyznacza się niezwłocznie obrońcę z urzędu, jeżeli oskarżony nie ma obrońcy z wyboru oraz oznacza się dla obrońcy czas niezbędny na przygotowanie do obrony.

2. W przypadku, o którym mowa w § 1, na wniosek obrońcy lub oskarżonego powtarza się czynności dowodowe dokonane bez udziału obrońcy, chyba że nie jest to możliwe, albo jest to znacznie utrudnione, a ponadto gdy jest oczywiste, że odstąpienie od przeprowadzenia tych czynności nie naruszy prawa oskarżonego do rzetelnego procesu.

Art. 21. 1. Postanowienie o zwolnieniu z tajemnicy tłumacza przysięgłego wydane na podstawie art. 180 § 1 ustawy zmienianej w art. 1 z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy staje się bezskuteczne, chyba że doszło już do przesłuchania osoby zwolnionej z tej tajemnicy.

2. Wykonalność postanowień wydanych na podstawie art. 180 § 2 ustawy zmienianej w art. 1 przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ocenia się według przepisów obowiązujących w dniu wydania tych postanowień.

Art. 22. Postanowienie o zwolnieniu z tajemnicy notarialnej, doradcy podatkowego, tłumacza przysięgłego oraz tajemnicy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej

wydane na podstawie art. 41 § 3 ustawy zmienianej w art. 12 z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się bezskuteczne, chyba że doszło już do przesłuchania osoby zwolnionej z tej tajemnicy.

Art. 23. Jeżeli w toku postępowania prowadzonego przez sąd na podstawie art. 378a § 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym przeprowadzono postępowanie dowodowe pod nieobecność obrońcy, w przypadkach określonych w art. 79 § 1 i 2 oraz w art. 80 ustawy zmienianej w art. 1, na wniosek obrońcy lub oskarżonego powtarza się czynności dowodowe dokonane bez udziału obrońcy, chyba że nie jest to możliwe, albo jest to znacznie utrudnione, a ponadto gdy jest oczywiste, że odstąpienie od przeprowadzenia tych czynności nie naruszy prawa oskarżonego do rzetelnego procesu.

Art. 24. W sprawach, w których wniesiono apelację od wyroku częściowego, przepis art. 448 § 1a ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się w postępowaniu, w którym taka apelacja jest rozpoznawana.

Art. 25. Postępowanie przygotowawcze wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy jest prowadzone w dotychczasowej formie.

Art. 26. 1. Jeżeli po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy brak jest podstaw prawnych do stosowania środka zapobiegawczego, środek taki należy niezwłocznie uchylić lub zmienić.

2. Środek zapobiegawczy w postaci zawieszenia w wykonywaniu zawodu adwokata lub radcy prawnego, zastosowany przez prokuratora przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy może być wykonywany w dalszym ciągu, nie dłużej jednak niż przez okres 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 27. Do postanowień o umorzeniu postępowania przygotowawczego lub odmowie jego wszczęcia wydanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy art. 55 § 1, 2 i 2b oraz art. 330 § 2 i 2a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 28. Przepisy art. 114 § 3 i art. 457 § 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do wyroków wydanych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 29. Jeżeli przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy doszło w sprawie do rozpoczęcia przewodu sądowego, przepis art. 12 § 3 zdanie pierwsze i trzecie ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 30. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 263 § 8 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 263 § 8 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 81a § 4, art. 300 § 4 i art. 607l § 4 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 81a § 4, art. 300 § 4 i art. 607l § 4 ustawy zmienianej w art. 1, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 31. 1. W latach 2026–2035 maksymalny limit wydatków Komendanta Głównego Policji będących skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy w poszczególnych latach będzie wynosił:

- 1) 2026 r. – 10 735 660 zł;
- 2) 2027 r. – 12 141 760 zł;
- 3) 2028 r. – 13 742 080 zł;
- 4) 2029 r. – 15 364 400 zł;
- 5) 2030 r. – 17 178 940 zł;
- 6) 2031 r. – 18 340 000 zł;
- 7) 2032 r. – 18 800 000 zł;
- 8) 2033 r. – 19 270 000 zł;
- 9) 2034 r. – 19 750 000 zł;
- 10) 2035 r. – 20 240 000 zł.

2. Komendant Główny Policji monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, i dokonuje oceny wykorzystania tego limitu według stanu na koniec każdego półrocza i na koniec każdego roku kalendarzowego oraz w razie konieczności wdraża mechanizm korygujący określony w ust. 3.

3. W przypadku zagrożenia przekroczeniem albo przekroczenia w danym roku budżetowym limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, Komendant Główny Policji wprowadza mechanizm korygujący polegający na zmniejszeniu wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym niniejszej ustawy.

Art. 32. 1. W latach 2026–2035 maksymalny limit wydatków Komendanta Głównego Straży Granicznej będących skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy w poszczególnych latach będzie wynosił:

- 1) 2026 r. – 1 691 298 zł;
- 2) 2027 r. – 1 735 271 zł;
- 3) 2028 r. – 1 778 653 zł;
- 4) 2029 r. – 1 823 119 zł;
- 5) 2030 r. – 1 868 697 zł;
- 6) 2031 r. – 1 915 415 zł;
- 7) 2032 r. – 1 963 300 zł;
- 8) 2033 r. – 2 012 383 zł;
- 9) 2034 r. – 2 062 692 zł;
- 10) 2035 r. – 2 114 260 zł.

2. Komendant Główny Straży Granicznej monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, i dokonuje oceny wykorzystania tego limitu według stanu na koniec każdego półrocza i na koniec każdego roku kalendarzowego oraz w razie konieczności wdraża mechanizm korygujący określony w ust. 3.

3. W przypadku zagrożenia przekroczeniem lub przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, Komendant Główny Straży Granicznej wprowadza mechanizm korygujący polegający na zmniejszeniu wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym niniejszej ustawy.

Art. 33. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.